עין משפט נר מצוה

לד א ב ג מיי' פ"ד מהל' איסורי מזבח הלכה יא:
לה ד מיי' שם הל' יב:
לו ה ו מיי' שם הל' יג:
לז ז מיי' שם הל' ט:
לח ח מיי' שם הל' ח:
לט ט מיי' שם הל' ט:
מ י מיי' שם הל' ח:
מא כ מיי' פי"ח מהל' איסורי ביאה הל' ג טוש"ע אה"ע סימן ו סעיף ח:
מב ל מיי' שם הל' ב טוש"ע שם סעיף ח וכאידך מ"ד:

א) שקדמה והקריבתו היכי דמי אי נימא דאקניה א] ניהליה לאלתר פשיטא דמותר דעד כאן לא בא עליה ואלא דאמר לה לא ניקני ליך עד שעת ביאה ב) מי מציא מקרבה ליה ג) 1 איש כי יקדיש את ביתו קדש לה' אמר רחמנא מה ביתו ברשותו אף כל ברשותו לא צריכא דאמר לה ג) לא ב] מקניה לך עד שעת ביאה ואי מצטריך לך ניקני לך מעכשיו ג) בעי רב אושעיא ד) קדמה והקדישתו מאי תפשוט ליה מדרבי אלעזר דאמר רבי אלעזר קדמה והקריבתו הקריבתו (א) היא דהא ליתיה בשעת ביאה אבל הקדישתו ג] אסור היא גופה קמיבעיא ליה הקריבתו והא ליתיה בשעת ביאה מותר אבל הקדישה בשעת ביאה אסור או דלמא כיון דתנן ד) אמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט הקדישתו מותר וכל שכן הקריבתו תיקו: ד] בא עליה ואחר כך נתן לה אתננה מותר: והתניא ה) בא עליה ונתן לה ואפי' עד שנים עשר חדש אתננה אסור אמר רב חנן בר רב חסדא לא קשיא הא דאמר לה הבעלי לי בטלה זה הא דאמר לה הבעלי לי בטלה סתם ה] טלה זה והא מחוסר משיכה ה) בזונה עובדת כוכבים דלא קניא במשיכה ו] ואיבעית אימא ו) אפי' בזונה ישראלית ז] כגון דקאי בחצרה הא יהבית לה ח] מעיקרא דשוויה לה אפותיקי [א] ואמר לה אם עד יום פלוני יהיבנא לך זוזי מוטב ואם לאו טלה באתננך ט] אמר רב אחד ז) אתנן זכר ואחד אתנן כל עריות אסור חוץ מאתנן ח) אשתו נדה מ"ט 2 זונה כתיב והא לאו זונה היא ולוי אמר אפילו אשתו נדה מאי טעמא תועבה כתיב והא תועבה היא ולוי נמי והכתיב זונה אמר לך ההיא י] זונה ולא זונה ורב ההיא זונה ולא זונה מנא לי' נפקא ליה מדרבי דתניא ט) רבי אומר אין אתנן אסור אלא יא] כל אתנן הבאות לו בעבירה אבל אתנן אשתו נדה ושנתן לה שכר להפקעתה ט) ושנתנה לו באתננו מותרין אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר 3 ובתתך אתנן ואתנן לא ניתן [לך] (לה) ותהי להפך ורב האי תועבה מאי עביד ליה מיבעי ליה כדאביי דאמר אביי י) זונה עובדת כוכבים אתננה אסור מ"ט כתיב הכא תועבה יב] וכתיב התם 4 כי כל אשר יעשה מכל התועבות יג] האל מה להלן עריות שאין קדושין תופסין בה ה"נ יד] אין קדושין תופסין בה וכהן שבא עליה אין לוקה עליה משום זונה מ"ט דאמר קרא 5 לא יחלל זרעו מי שזרעו מיוחס אחריו יצא עובדת כוכבים דאין זרעו מיוחס אחריו זונה ישראלית אתננה מותר מה טעם דהא קדושין תופסין בה וכהן שבא עליה לוקה משום זונה מ"ט דהא זרעו מיוחס אחריו ורבא אמר אחד זה ואחד זה אתננה אסור י) וכהן הבא עליה לוקה משום זונה מ"ט ילפי מהדדי מה זונה ישראלית בלאו אף זונה עובדת כוכבים בלאו ומה אתנן זונה עובדת כוכבים אסור אף אתנן זונה ישראלית אסור מיתיבי אחד זונה עובדת כוכבים ואחד זונה ישראלית אתננה אסור תיובתא דאביי אמר לך [ב] טו] אביי הא מני ר' עקיבא היא דאמר ל) אין קדושין תופסין בחייבי לאוין והא (ב) קמשמע לן דכל זונה לא תפסי בה קדושין דומיא דאלמנה טז] דלא תפסי בה קידושין ולרבא מאי שנא דקתני כגון אלמנה לכ"ג דומיא דאלמנה מה אלמנה לא לקי עד דמתרי בה אף זונה עד דאמר הא לך (ג) לאפוקי מדרבי אלעזר ט) דאמר רבי אלעזר פנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות עשאה זונה אבל היכא דזונה יז] מעיקרא ה"נ דאסור ל"א כי קתני הא בעריות שאין קדושין תופסין בה והא קתני סיפא יח] אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט אתננה אסור והא הני קדושין תופסין בהן יט] הא מני רבי

רש"י

שקדמה והקריבתו. קודם ביאה: ואי איצטריך לך שקול מעכשיו. הלכך ברשותה הוא ומצי' לאקרוביה וכיון דאמר לה לא ליקני ליך עד שעת ביאה איצטריך לאשמועינן דמותר אם קדמה והקריבתו דסד"א אתנן הוי (ד) כ): דרבי אלעזר גופה קמיבעיא ליה. פי' כא) פשיטא ליה לרבי אלעזר הקריבתו אין הקדישתו לא או דלמא הקריבתו פשיטא ליה הקדישתו מספקא לי' תיקו: אמירתו לגבוה. ולא מצי למיהדר כאילו מסרתו להדיוט: בטלה זה. הואיל כב] דיהביה בשעת ביאה חייל עליה אתנן מיד כג]: טלה סתם. דמשדר לה בתר הכי מתנה בעלמא הוא כד] ואין אתנן אלא המיוחד בשעת ביאה: הא יהבית ניהלה מעיקרא. דהואיל וקאי בחצרה קניא ליה בשעת ביאה מיד ואמאי קרי ליה ואח"כ נתן ועוד פשיטא דאסור (ה): עד יום פלוני [ג] משקלין לך כך וכך ואי לא שקלי ליה. הלכך כה] כי מטו ולא יהיב לה זוזי איגלאי מילתא כו] [דדידה הואי בשעת] ביאה ומיהו אח"כ הוא דהא לא הוי דידה עד דמטי יום פלוני ואיצטריך לאשמועינן דאסור: אתנן זכר. שבא על הזכר ונתן לו אתנן אסור להקרבה: תועבה כתיב. כי תועבת ה' אלהיך גם שניהם והאי נמי תועבה הוא דנדה כתיבא גבי עריות כז] ואכולהי כתיב י) את כל התועבות האלה: ולא זונה. דאם נתנה לו היא באתנן מותר: הבאות לו בעבירה. שאין לך לד היתר בה אבל אשתו נדה דמותר בה לאחר זמן או שנתן לה לזונה שכר פקיעתה שכר מה שבטלה ממלאכתה ולא שכר ביאה: ואע"פ שאין ראיה לדבר. דליסתרי להקרבה זכר לדבר דלא הוי אתנן מה שהיא נותנת לו מדכתיב ותהי להפך: עובדת כוכבים אין זרעו מיוחס אחריו. דלא מיקרי זרעו אלא בנה כדאמרינן ביבמות (דף כג.) בנך הבא מישראלית קרוי בנך ואין בנך הבא מן העובדת כוכבים קרוי בנך אלא בנה: מאי טעמא ילפי מהדדי. במה מצינו כח]:

תוספות

כגון דקאי בחצירה. כט] משמע דלא מצינו אתנן אלא בכה"ג דקאי בחצירה ל] וא"כ קשיא הא דאמר במרובה (ב"ק ע:) גבי אתנן אסרה תורה ואפי' בא על אמו לא] דקאי עלה במיתה דאי תבעא ליה קמן לדינא לא א"ל זיל הב לה שהרי מתחייב בנפשו הוא לב] וכיון דלא מצינו אתנן אלא דקאי לג] בחצרה והיכי שייך למימר זיל הב לה הא תפסה בה ופר"י דכיון דאי לא הוה מוחזק בה לא אמר זיל הב לה אע"ג לד] [דהשתא] דמטעם חצרה היא זוכה בה לא קרינא ליה אתנן אי לאו טעמא דמפרש התם כיון דקיהיב לה משום לצאת ידי שמים הוי אתנן ומורי הרמ"ר פי' דאין אנו צריכין לומר דבר זה דהא דמוקי ליה הכא דקאי בחצירה היינו משום דדחיק לאוקמא בא עליה ואח"כ נתן לה אבל הקנה לה קנין סודר כשתיבעלי לי תיקני ליך טלה זה בכל מקום שהוא קנוי והכי איירי ההיא דמרובה (גז"ש) דאי תבעא ליה קמן לדינא לא אמרינן ליה זיל הב לה: ורבא אמר אחת זו ואחת זו אתננה אסור וכהן הבא עליה לוקה משום זונה. וקשיא א"כ מה גזרו ב"ד של חשמונאי דגזרו הבא על העובדת כוכבים חייב משום נשג"ז הא אמר הכא דעובדת כוכבים זונה דאורייתא היא וי"ל דרבא סבירא ליה כמ"ד נשג"א אבל משום זונה לקי דאורייתא וא"ת לאביי דאמר כהן הבא על העובדת כוכבים אינו לוקה משום זונה הא תנן בפרק הבא על יבמתו (יבמות נט: וסא:) אין זונה אלא גיורת ושנבעלה בעילת זנות אלמא דעובדת כוכבים היא זונה וי"ל דנתגיירה ודאי היא זונה אבל בעודה עובדת כוכבים לא הוי זונה: לה] גירסא ראשונה מיתיבי אחת זונה לו] ואחת עובדת כוכבים. קס"ד דה"ק אחת זונה ישראלית כגון שנבעלה לאחד מחייבי כריתות שהיתה זונה כבר הוי אתנן לכל אדם אפי' היא נשכרת עתה למותר לה אי נמי זונה שהיתה מופקרת הויא אתנן והיינו כרבא ותיובתא דאביי דיליף תועבה תועבה דאין אתנן אלא לעריות שאין קדושין תופסין בה לז] ופריך הא דקתני סיפא כגון אלמנה לכ"ג כו' והני קדושין תופסין בה ומשני הא מני ר' אלעזר היא דאמר פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה ולדידיה הוי אתנן בכל הבעילות שאינו לאשתו גמורה אבל לרבנן לעולם אימא לך דלא הויא אתנן אלא מביאה דלא תפסי בה קדושין וצ"ע מנא ליה לאביי הא דלא יליף רבי אלעזר תועבה תועבה לומר דלא הויא אתנן אלא לאותן שאין קדושין תופסין בה כמו לרבנן ויש לומר דכיון דאית ליה לר' אלעזר דכל ביאה הויא זונה אלמא מחמיר הוא בזונה יותר משאר תנאים הכא נמי אמר לגבי אתנן דמחמיר יותר משאר תנאים והויא אתנן בכל ביאה ואפי' מפנוי לפנויה ופריך אי ר' אלעזר מאי איריא אלמנה ניתני פנויה ומשני סלקא דעתך אמינא הואיל ובנין אב הוא לא ליתסרו ופירש רש"י הואיל ובנין אב הוא ללמוד שאין אתנן אסור אלא בפנוי ופנויה אבל מאלמנה לכהן גדול דאסורה ליה כבר לא הויא אתנן קמשמע לן זה ל' רש"י וקשה להבין ורבינו נתנאל פירש לח] הואיל ובנין אב הוא למשוי דין אתנן לדין איסורא דכהן מזונה לט] כדאמרינן דכל ביאה שהיא אסורה לכהן הוי אתנן ואפי' מפנוי אפנויה ה"נ ילפינן דין אתנן מ] מכהן דומיא דזונה דכהן הוי אתנן כלומר שאין בה שם אחר

מסורת הש"ס

א) [ע"ז דף סג. כל הסוגיא. ש"מ], ב) לעיל ע. וש"נ, ג) ע"ז סג. ע"ש, ד) קדושין כח: ע"ז סג. [ב"ב קלג: ב"מ ו. נדרים כט: תוספתא דקדושין פ"א ה"ז תוספ' דב"ק פ"ד ה"ג תוספ' דערכין פ"ד ה"ב], ה) [ג"ז בע"ז סג. ע"ש], ו) [תוס' פ"ד ה"ב], ז) [בכורות נו:], ח) קדושין סח. [יבמות י: וש"נ], ט) יבמות נט: סא: ע. סנהדרין נא., י) [ויקרא יח],

תורה אור השלם

1. וְאִישׁ כִּי יַקְדִּשׁ אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַייָ וְהֶעֱרִיכוֹ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם: ויקרא כז יד
2. לֹא תָבִיא אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב בֵּית יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְכָל נֶדֶר כִּי תוֹעֲבַת יְיָ אֱלֹהֶיךָ גַּם שְׁנֵיהֶם: דברים כג יט
3. וַיְהִי בָךְ הֵפֶךְ מִן הַנָּשִׁים בְּתַזְנוּתַיִךְ וְאַחֲרַיִךְ לֹא זוּנָּה וּבְתִתֵּךְ אֶתְנַן וְאֶתְנַן לֹא נִתַּן לָךְ וַתְּהִי לְהֶפֶךְ: יחזקאל טז לד
4. כִּי כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנְּפָשׁוֹת הָעֹשֹׂת מִקֶּרֶב עַמָּם: ויקרא יח כט
5. וְלֹא יְחַלֵּל זַרְעוֹ בְּעַמָּיו כִּי אֲנִי יְיָ מְקַדְּשׁוֹ: ויקרא כא טו

הגהות הב"ח

(א) גמ' הקריבתו הוא דשרי דהא ליתיה בשעת ביאה וכו' הקדישתו ואיתא בשעת ביאה אסור או דילמא: (ב) שם ר' עקיבא היא דאמר אין קדושין תופסין בחייבי לאוין והא קתני סיפא כגון אלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט אתננה אסור הא קמ"ל דכל זונה לא תפסי: (ג) שם הא לך אתנן לאפוקי מדרבי אלעזר: (ד) רש"י ד"ה ואי איצטריך וכו' אתנן הוי הס"ד ואח"כ מ"ה הקדישתו כו' מי אמרינן אמירתו לגבוה ולא מצי למיהדר כאילו מסרתו להדיוט הס"ד ואח"כ מ"ה דר' אלעזר וכו' תיקו הס"ד ואח"כ מ"ה בטלה: (ה) ד"ה הא יהבית וכו' דאסור הס"ד ואח"כ מ"ה אפותיקי במשכון עד יוס:

הגהות הגר"א

[א] גמ' ואמר לה. גרש"י עד יוס פלוני שקלית לך כך וכך ואי לא שקיל לך טלה כו'. אם עד לאו ל"ג רש"י: [ב] שם תיובתא דאביי א"ל. הגי' מהופך ול"א צריך להיות קודם וכצ"ל א"ל אביי כי קתני הא עד קמ"ל ואח"כ ל"א הא מני ר"ע עד ה"נ דאסור: [ג] רש"י ד"ה עד. משקלין. נ"ל שקלית:

רבינו גרשום

אמר רבי אלעזר שקדמה והקריבתו. קודם שבא עליה להכי אתננה מותר: והיכי דמי אי דאקנייה לה ניהליה בשעת שנתן לה: פשיטא. דאפילו לא קדמה והקריבתו יהא מותר דלא חל עליה אתנן: דעד כאן לא בא עליה. כשנתנו לה: ואלא דאמר לה לא ניקני ליך עד שעת ביאה וקדמ' והקריבה: ל"א דלא אקני לה היכי מציא מקרבא ליה ואיש כו': לא צריכא כגון דאמר לה לא נקני ליך עד שעת ביאה ואי מצטריך קודם או לאכול או להקריב ניקני ליך מעכשו. דאע"ג כי אמר לה הכי לא ניקני ליך ודאי לשום אתנן יהבה ואפי' הכי כיון דאמר לה אי מצטרך ליך נקני ליך מעכשיו דהשתא הוה ברשותה דמציא מקרבה ליה אי קדמה והקריבתו מותר: ל"א אי מצטריך ליה אפקיה למאי דבעית: הא דאמר לה הבעלי לי בטלה זה. אפי' לא נתנו לה עד ג' שנים אסור: אבל הבעלי לי בטלה סתם. ונתן לה לאחר שבא עליה מותר דהאי טלה כיון דלא יחדו לה אימר לשום מתנה יהביה לה: וכי אמר בטלה זה אמאי מיתסר והא מחוסר משיכה. דלא משכתו הזונה ולא קנאתו וליהוי כי אמר לה בטלה סתם: בזונה עובדת כוכבים עסקינן דלא קניא במשיכה: ל"א דבמעות קניא העובדת כוכבים אף הכא נמי כיון דאמר לה בטלה זה ובא עליה מבעילתה קנאתו אע"ג דלא משכתו בדינו של עובדי כוכבים שקונה במעות שנותן בלא משיכה אף זו קנאתו בבעילה: ואיב"א אפי' תימא בזונה ישראלית. ומשכחת לה דמן שעה שבא עליה קנייה כי אמר בטלה זה וכגון דאוקמוה בחצרה. דחצירו של אדם קונה לו: אי הכי. (אי) האי יהבה ליה מעיקרא הוא קודם ביאה כי אוקמוה בחצירה ומתני' (ואמאי) קא מיירי בבא עליה ואח"כ נתן לה: אלא כגון דשויא לה האי טלה אפותיקי. ואמר לה אי עד יום פלוני (לא) יהיבנא לך זוזי דאתננך מוטב ואי לאו כוליה טלה טלי באתננך הילכך כיון דשויא לה אפותיקי קנאתו ולא לגמרי עד אם יעבור הזמן הלכך הוי נמי כמו שבא עליה ואח"כ נתן לה: ל"א האי דאוקמא דקאי בחצירו נתן לה ואח"כ בא עליה אלא כגון דאתפסיה רועה ניהלה במשיכה ואח"כ בא לידו של רבו ולא נתנה לה עד לאחר ביאה: מ"ט כי תועבה היא כתיב. והא אשתו נדה תועבה היא דכתיבא גבי עריות וכתב בסיפיה כי כל אשר יעשה מכל התועבות האלה: וללוי דמרבי אשתו נדה הא כתב זונה. ואשתו נדה לאו זונה: (אי) [ורב] קסבר דהאי [זונה] להכי אתא דאתנן זונה אסורה ולא אתנן זוֹנֶה. אם נתנה היא לו אתנן אינו אסור להקרבה: או שנתן לה שכר פקעתה. לא שכר עבירה אלא שכר שבטלה באותה שעה ממלאכתה כולן מותרין: ואע"פ שאין ראיה לדבר. שאתנן זונה קרוי אתנן: זכר לדבר שנאמר ובתתך אתנן. וקאמר דכולן מותרין: ורב האי תועבה דדריש ליה לוי לאתנן לאשתו נדה מאי עביד ליה מיבעי ליה כו'. ילפה תועבה תועבה מעריות כתיב גבי אתנן כי תועבה היא וכתי' בעריות מכל התועבות: יצא עובדת כוכבים שאין זרעו מיוחס אחריו. כדאמרי' ואין בנך הבא מן העובדת כוכבים קרוי בנך אלא בנה: ורבא אמר כו'. וכהן הבא עליה אפי' על עובדת כוכבים לוקה משום זונה: דילפי מהדדי. מה זונה ישראל בלאו דכתב לא יחלל אף עובדת כוכבים נמי בלאו: ומה אתנן עובדת כוכבים אסור. דהא לא תפסי בה קידושי אף זונה ישראל אסור אע"ג דתפסי בה קידושי דהא ילפן אהדדי: אמר לך אביי. להכי מדמו זונה ישר' לזונה עובדת כוכבים ומה זונה לא תפסי בה קידושי אף זונה ישראלית: בעריות דלא תפסי בהו קידושי הא תפסי בהו קידושי אתנן מותר: והא קתני סיפא. דהאי ברייתא דאחד זונה עובדת כוכבים כו': כגון אלמנה לכ"ג כו'. והנך תפסי בהו קידושי ואתננן אסור וקשיא לאביי:

מוסף רש"י

לאלתר. קודם ביאה, פשיטא דמותר. דאע"ג דעל מנת ביאה יהביה ניהלה, כיון דמקמי ביאה יהביה ניהלה לאו שכר ביאה הוא (ע"ז סג.). ניקני לך מעכשיו. הלכך איצטריך מתני' לאשמועינן דאע"ג דאמר לה לא ניקני לך עד שעת ביאה, כיון דהדר אמר לה אי מצטריך ליך קני מעכשיו, הויא לה מתנת חנם כי שקלתיה ואקריבתיה (שם). בטלה זה. כל כמה דיהיב לה הוי אתנן, דמהשתא קנייתיה (שם). בטלה סתם. כי יהיב לה לאחר זמן לאו אתנן הוא דהשתא הוא דקנייה לה (שם). דלא קניא במשיכה. עכו"ם לאו בר משיכה, דכי כתיבא משיכה בישראל כתיבא, או קנה מיד עמיתך (שם). הא יהבית לה מעיקרא. הא קנייה לה מהשתא קודם ביאה, והיכי קרי ליה בא עליה ואח"כ נתן לה (שם). ואם לאו טלה באתננך. שקליה ביום פלוני באתנניך, הלכך בא עליה ואח"כ נתן לה הוא, ומיהו הואיל ומשעת ביאה שוויה אפותיקי ועמד בחצירה חייל עליה אתנן (שם). עריות שאין קדושין תופסין בה. דחייבי כריתות נינהו והכל מודים שאין קדושין תופסין בחייבי כריתות, דאין ממזר אלא מחייבי כריתות כדאמרינן במסכת יבמות (מט: בכורות נו:). דאין זרעו מיוחס אחריו. דהולד הולך אחר הכותית כדאמרינן בפ"ב דיבמות (כג.) בנך הבא מישראלית קרוי בנך ואין בנך הבא מן הכותית קרוי בנך אלא בנה (בכורות שם). דאמר אין קדושין תופסין בחייבי לאוין. אין קדושין תופסין לאשה האסורה על המקדשה בלאו, ורבנן פליגי עליה ואמרי בחייבי כריתות הוא דלא תפסי אבל בחייבי לאוין תפסי (סוטה יח:) בהחולץ (יבמות מד:) בברייתא המחזיר גרושתו ר"ע אומר אין לו בה קדושין (כתובות כט:). או: דקתני חלץ ועשה בה מאמר אין לאחר חליצה כלום, כלומר אין המאמר תופס בה דקס ליה השתא בלא יבנה, ואמר בגמ' (שם נג:) תניא רבי אומר אין הדברים הללו אמורים אלא לדברי ר"ע שהיה עושה חלוצה כערוה (קדושין סח.). פנוי הבא על הפנויה כו' עשאה זונה. ליפסל מן הכהונה (סנהדרין נא.).

שינויי נוסחאות

א] ניהלה לאלתר (ש"מ) ב] לא ניקני ליך עד שעת כו' מצטריך ליך ניקני ליך מעכשיו. ל"א ואי דלא אקניה מי מצי מקרבה ליה איש כי יקדיש כו' לא צריכה כו' ואי מצטרך לך אפקיה (ש"מ) ג] הקדישתו דאיתיה בשעת ביאה אסור דר' אלעזר גופא קמיבעי ליה מי אמרינן הקריבתו אמר ר' אלעזר דמותר דהא ליתיה בשעת ביאה אבל הקדישה דאיתא בשעת ביאה אסור או דילמא. ל"א הקריבתו גופה דאמר ר"א הקדישתו הוא דהא אמרי' אמירתו כו' תיבעי (ש"מ) ד] תיקו אמר מר בא (ש"מ) ה] סתם וכי אמר לה הבעלי בטלה זה מי מיתסרי והא (ש"מ) ו] במשיכה. ל"א דבמעות קניא (ש"מ) ז] כגון דקאי בחצירה הא יהביה ליה מעיקרא. נ"א בקלת ס"י אי הכי הרי נתן לה ואח"כ בא עליה אלא כגון דאתפסיה ניהלה במשכון, וזאת הנסחא היתה לו לרש"י ז"ל בתירוץ שכ' במשכון עד יום פלוני וכו' אבל לשון הקושיה הוא כבעמוד: עי' בהשמטות שיטה שבסוף המסכת: ח] מעיקרא ועוד פשיטא דאסור דשויה כו' ל"ק כצ"ל וגי' רש"י דתרתי פריך, ט] ל"א והרי נתן ואח"כ בא עליה הוא אלא כגון דאתפסיה ניהליה במשיכה, כן מצאתי בקלת ס"י וכן גריס הרגמ"ה ז"ל (ש"מ) י] ההיא זוֹנָה ולא זוֹנֶה (ש"מ) יא] אלא אתנן כל העריות הבאות לו כו' שכר פקיעתה ושנתנה לו באתננו כולן מותרין אע"פ שאין ראיה לדבר [זכר לדבר] שנאמר ובתתך (ש"מ) יב] תועבה כי תועבת ה' אלהיך הוא וכתיב (ש"מ) יג] האלה. כצ"ל. יד] ה"נ בזונה שאין קדושין תופסין בה. ס"א וזונה עובדת כוכבים לא תפסי בה קדושין (ש"מ) טו] אמר לך אביי. בכאן נ"ל מתיבת כי קתני הא בעריות עד תיבת האומר דבדף ל עמוד א' ואח"כ נ"ל ל"א כי קתני הא בעריות שאין כו' והא קתני סיפא כו' אמר לך אביי הא מני ר"ע עד תיבת ל"א כי קתני. כאשר הגהתי כך הוא גירסת תוס' והרא"ק וגירסת ספרים ישנים, אבל הגירסא של רש"י כת"י היא מהופכת שגורס הא מני ר"ע קודם הא מני ר"א וגם בקלת ספרים ישנים הוא כן (ש"מ) טז] דאלמנה מה אלמנה דלא תפסי בה קדושין אף זונה דלא תפסי בה קדושין ולרבא מ"ט כו' לכה"ג קסבר דומיא דאלמנה לכה"ג מה אלמנה לכה"ג בסתמא לא לקי עד דמתרי ביה אף זונה עד דאמר לה הא לך טלה זו אתנן (ש"מ) יז] דזונה. היא מעיקרא בסתמא נמי דאסור כי קתני ל"א נמחק (ש"מ) יח] סיפא כגון אלמנה (ש"מ) יט] הא מני ר"א. גליון נ"ל אע"ג דר"א לא איירי לענין אתנן ומאי קאי כאביי מ"מ ה"ק האי תנא בשיטת ר"א אמרה (ש"מ) כ] הוי קמ"ל. אבל הקדישתו דאיתיה לכוליה בשעת ביאה ואימא לחול עליה אתנן למפרע משעת הקדשה ולא חייל עליה קדושה מעיקרא אימא דאסור. אמירתו לגבוה דלא מצינא למיהדר בי כאילו מסרתיו להדיוט. דרבי אליעזר גופה וכו' (ש"מ) כא] כלומר מי (צ"ק) כב] הואיל דיהדיה כצ"ל (רש"ש) כג] מיד. ואע"ג דלא מטא לידה עד י"ב חדש הוי אסור הס"ד (ש"מ) כד] הוא דאין אתנן אלא כו' ביאה הס"ד. ומה"ד בטלה זה אמאי אסור והא מחוסר משיכה ולא קניא לה בשעת ביאה ולא חייל עליה איסור אתנן (ש"מ) כה] כי מטו יום פלוני ולא (ש"מ) כו] גי' (צ"ק) כז] ואכולהו כתיב מכל התועבות האלה כצ"ל (רש"ש) את כל התועבות האל כצ"ל (יעב"ץ) כח] מלינו. זונה ישראלית בלאו דלא יקח כדכתיב לא יחלל זרעו בעמיו שזרעו מיוחס אחריו: מתיב כו' ותיובתא דאביי א"ל אביי כי קתני הא בעריות שאין קדושין תופסין בהן והא קתני סיפא כו' והני תפסי דחייבי לאוין נינהו ואפ"ה קתני ברישא אחת זונה עובדת כוכבים ואחת זונה ישראלית אתננה אסור וקשיא לאביי אלא הא מני ר"ע דאמר בפ' החולץ אין קדושין תופסין בחייבי לאוין הילכך כעריות דכריתות דמיא: מה אלמנה לכה"ג דלא תפסי בה קדושין אף אתנן של זונה דלא תפסי בה קדושין והיינו אסור כאביי: ולרבא דאמר כל זונה הוי אתנן מאי שנא דקתני כגון אלמנה אפי' פנויה נמי דהא רבא לא דריש האי תועבה כאביי: לא לקי. כה"ג הבא עליה אף אתנן זונה מסתמא לא מיתסר עד דאמר לה בהדיא הי לך אתנן אבל בסתמא מתנה בעלמא הויא דלאו זונה היא בחדא בעילה בסתמא ודלא כר"א אבל היכא דזונה מעיקרא היא לרבא נמי אסור ואתנן זונה בסתמא היא ואפילו פנויה. לישנא אחרינא גרסינן והני קדושין תופסין בהם ר"א היא. רש"י כת"י (ש"מ) כט] בחצרה. הכא משמע דלא מצינו אתנן בבא עליה ואח"כ נתן לה אלא (ש"מ) ל] בחצרה שתהא חצרה קונה לה בשעת ביאה וא"כ (ש"מ) לא] אמו דקאמר עלה אע"ג דלאי. תיבות דקאי עלה [במיתה] ל"ש (ש"מ) לב] הוא מ"מ אי יהיב לה הוי אתנן (ש"מ) לג] בחצירה היכי שייך (ש"מ) לד] (צ"ק) לה] זונה. ה"ג במקצת ספרים מיתיבי. תיבות גירסא ראשונה נמחק (ש"מ) לו] זונה ישראלית ואחת זונה עובדת כוכבים (ש"מ) לז] בה. ומשני כי קתני הא בעריות שאין קדושין תופסין בה ופריך הא קתני סיפא (ש"מ) לח] תו' ד"ה גירסא א' מיתיבי וכו' ורבינו נתנאל פירש. עי' בהשמטות בסוף המסכת (ש"מ) לט] דכה"ג כדאמרי' (צ"ק) מ] דכהן מזונה דומיא דזונה בכהן הוי כלומר כו' ל"ק,

שיטה מקובצת

והא מחוסר משיכה. דמעות אינן קונות וא"כ לא קנאתו בשעת ביאה דבשלמא אם המעות היו קונות הביאה כמו מעות בגויה כדאמרי' במס' ע"ז (סג ע"א) לעמיתך במשיכה ולעובד כוכבים בכסף תו':